

VII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

студентів, створення діалогів та критичне осмислення порушених проблем. У такий спосіб кіно стає не просто засобом вивчення мови, а інструментом формування міжкультурної чутливості та емпатії.

Таким чином, франкомовне кіно є ефективним ресурсом у навчанні французької мови, який дозволяє поєднувати лінгвістичні цілі з культурологічними, сприяючи формуванню сучасного мовця з розвиненими міжкультурними компетенціями.

ЛІТЕРАТУРА

1. Белоусова С. В. Міжкультурна комунікація у викладанні іноземних мов. Іноземні мови. 2019. № 1. С. 12–17.
2. Дьяків О. Культурологічні аспекти навчання іноземної мови. Іноземні мови в школі. 2018. № 6. С. 23–27.
3. Liddicoat A. Intercultural language teaching and learning. Wiley-Blackwell, 2011.

ГРАМАТИКО-ПЕРЕКЛАДНИЙ МЕТОД ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Коновальчук С. А.

*кандидат педагогічних наук,
викладач кафедри романо-германської філології
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка*

Хоменко В. О.

*здобувач бакалаврату
фізико-математичного факультету
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка*

У сучасному світі, де глобалізація та полікультурна взаємодія диктують більш суворі реалії життя, питання формування міжкультурної компетентності стає досить актуальним. Сучасні лінгвісти та методисти з іноземних мов визначають поняття міжкультурної комунікативної компетентності як здатність ефективно спілкуватися із представниками інших культур, повноцінно їх розуміти, мати змогу поважати та приймати цінності інших народів, їхній менталітет та самобутність, а також інтегрувати ці знання у власний досвід та повсякденне життя [1]. У контексті методики та практики навчання іноземних мов виникає необхідність у переосмисленні існуючих методів навчання, зокрема і традиційних, до яких, наприклад, належить граматико-перекладний метод. Даний метод довгий час

VII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

вважався застарілим та неефективним для формування іншомовної комунікативної компетентності, проте сучасні дослідження свідчать про інше: так, дослідження ХХІ століття надають граматико-перекладному методу великий потенціал у процесі формування міжкультурної компетентності [2]

У сучасній методиці та лінгводидактиці є низка вчених, які займаються питаннями розробки сучасних підходів до навчання іноземних мов. Так, Карабченко С. Ю. звертає увагу на поєднання традиційних методів із сучасними освітніми підходами. Зимня І. А. розглядала у своїй праці процес формування комунікативної компетентності у міжкультурному та полікультурному контекстах. Вуган М. у свою чергу увів у наукове коло таке поняття як *intercultural communicative competence* [5], підкреслюючи тим самим важливість поєднання двох складових у навчанні іноземних мов: культурної та мовної.

Якщо говорити про використання традиційних методів навчання іноземних мов у сучасній методиці, то варто зауважити, що граматико-перекладний метод базується на детальному та досконалому вивченні граматики, опрацюванні правил та визначень, нової лексики, а також на перекладі текстів з рідної мови на іноземну та навпаки – з іноземної на рідну. Цей метод часто стає об'єктом критики сучасних методистів, адже він націлений на формальні аспекти мовлення і зовсім не залучає активні навички мовленнєвої діяльності, говоріння та сприймання тексту на слух. Водночас, дослідники зауважують, що при грамотному методичному підході граматико-перекладний метод формує глибокі навички рефлексії, сприяє розвитку аналітичного мислення та вмінню точно висловлювати свої думки, розуміти культурні підтексти [3].

Потенціал граматико-перекладному методу у формуванні міжкультурної комунікативної компетентності полягає у:

1. Можливості вивчати та аналізувати автентичні тексти. Так, під вивчення творів учні можуть зіставити власні культурні надбання із культурою іншого народу, тим самим поглибити свої знання у історії, соціології, культурології та політиці країни, мова якої вивчається;
2. Вивченні культурної особливості лексики. Робота з ідіомами та прислів'ями, крилатими виразами допомагає краще усвідомити культурну специфіку мови;
3. Порівняння стилістики та граматики. Зіставлення мовних структур допомагає краще зрозуміти менталітет та психологію окремої нації.

Грамматико-перекладний метод можна досить ефективно використовувати під час перекладу та аналізу літературних текстів. Це не лише тренує граматичні навички, але і розкриває глибинний культурний контекст, який намагається передати автор твору [1]. При перекладі культурно значущих елементів учні зможуть розвивати міжкультурну чутливість, розуміти, які саме риси характеру та особистості притаманні тій чи іншій нації [4]. Обговорюючи варіанти перекладів, можливості різних інтерпретацій частин тексту учні будуть співвідносити норми рідної мови, її логіку граматичної побудови із іноземною.

VII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

Граматико-перекладний метод попри свою традиційність має великий вплив на розвиток міжкультурної компетентності, що і визначає його потенціал у подальшому розвитку. Його використання у поєднанні із сучасними методиками може стати новим аспектом дослідження методики навчання іноземних мов.

ЛІТЕРАТУРА

1. Пасічник О. «Дидактичне обґрунтування змісту міжкультурної компетентності як компонента іншомовної комунікативної компетентності», *Український педагогічний журнал*, 2021, с. 35-44;
2. Кравченко Г. Ю. «Сутність і структура міжкультурної компетентності майбутніх перекладачів», *Імідж сучасного педагога*, 2021, с. 42-46;
3. Зуєнко Н. О. «Формування міжкультурної компетенції студентів філологів», *Національна ідентичність в мові і культурі: збірник наукових праць*, 2019, с. 227-230;
4. Natsiuk, M., Babii, L. «Міжкультурна компетентність як необхідна складова професійної підготовки майбутніх учителів іноземної мови», *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*, 2019, с. 28–31;
5. Byram, M. «Teaching and assessing intercultural communicative competence», *Multilingual Matters*, 1997.

КРОС-КУЛЬТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ

Ангеліна Швець

студентка факультету іноземних мов,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
м. Тернопіль, Україна

Глобалізація разом з інтернаціоналізацією є характерними рисами XX-XXI століть, що призвело до розширення простору комунікації та введення носіїв різних культур у міжнародне співробітництво. Налагодження відносин із закордонними партнерами, розвиток бізнесу і міжнародної співпраці завжди були актуальними питаннями у сфері ділового спілкування. Попри всі інновації сучасного світу, спостерігаються певні відмінності між різними культурними групами, які в результаті можуть створити проблеми та значно ускладнити розуміння один одного. Враховуючи притаманну кожній культурі схильність до позиціонування себе як кращої, ніж інші, а також стереотипні уявлення, що можуть формуватися між представниками різних культур, ефективна міжкультурна комунікація стає критично важливим чинником успіху в міжнародному бізнес-середовищі. Це особливо актуально для компаній, які виходять на міжнародні ринки та взаємодіють з представниками різних культур [2, с. 151].